

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלא

ויגש אליו יהודה. מלשון הודאה והוא כל איש ישראל. שמעתי מאא"ז מו"ר זצלה"ה שנקראו יהודים על שם שמודין להשי"ת על כל דבר קטן וגדול שיודעין שהכל ממנו ית' כו'. ועי"ז יכולין ליגש. וזה עצה בכל שעה צר והסתרת פנים לכל איש ישראל. העצה להתבטל לרצון השי"ת ע"י שמברר האדם אצלו שגם בתוך ההסתר יש חיות מרצון השי"ת. וזהו ויגש אליו להשי"ת. וגם כי זה נק' הגשה ליוסף כי יוסף הוא הנקודה פנימיות שיש מהשי"ת כמ"ש במ"א. ובאמת היל' אז צר מאוד ליהודה כמ"ש מה נאמר כו'. והיל' עצתו על ידי הגשה זו לפנימיות הדבר. כי לא הוסיף בבקשה זו רק שחזר כל הדברים לעצמו להיות מיושרין אצלו ולקבל רצון השי"ת בשמחה. וע"י שמבררין שהוא מהשי"ת נתגלה הפנימיות. וכתוב ולא יכול יוסף שהוא הפנימיות להתאפק ונתגלה הפנימיות. וממילא הוציאו כל איש כו'. שההסתרות וחיצוניות שהם מסתירין הפנימיות נתבטלו. והאדם עושה עניני עוה"ז ומתרחק והעצה לידע שגם בעוה"ז יש חיותו ית' ולהתבטל להשורש ועי"ז יוכל להנצל כנ"ל. ... וזהו ג"כ שהבטיח השי"ת אנכי ארד עמך מצרימה כו' אעלך כו' ויוסף ישית ידו במד' על מנת שיוסף ישית כו'. פיל' הבטחה שגם בכל מיצר שיש לבני"ה בתוך המיצר. וע"י הביטול להשורש שהוא בחיל' יוסף כנ"ל מעוררין הגאולה. גם לפי הפשוט אין פירוש לבקשת יהודה רק ע"י שסילק נגיעתו ודן לפני יוסף האיק' יוכל לעשות כן מצד יושרו. וכן בהנ"ל בכל מיצר יוכל אדם לבקש מהשי"ת אף שיודע שעונותיו גרמו. עכ"ז כשמבטל עצמו להאמת ומבקש עזר להנצל נענה:

מי שמבין באמת שכל דבר קטן וגדול בא מעת ה', יתברך, בודאי על ידי זה עצמו זוכה לאמת ולגדולה. וזה ויגש אליו, על ידי יהודה: הודאה.

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלא

במדרש אוי לנו מיום הדין כו'. מה שנבהלו השבטים נראה ע"י שנתגלה הארת יוסף היל' הבושה מה שטעו בקדושת יוסף ע"י ההסתר. וזה עצמו הבושה לעתיד לבוא שיתגלה שעניני עוה"ז עצמם הם מלא קדושה בפנימיות. וזהו עיקר הבושה שצריך להיות לאדם כשמברר לעצמו שבכל דבר יש חיות השי"ת ואיק' נוכל לעשות בכח השי"ת היפוך רצונו.

אפשר לראות רוחניות בכל עניני עולם הזה, אם רק מסתכלים במבט הנכון. וזה יהיה לנו בושה גדולה לעתיד לבוא, כשנראה שהיה אפשרות של קדושה בעולם הזה דוקא.

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלא

זכור את יום השבת לקדשו. בגמ' מנה יפה מזמינו לשבת. פיל' בכל דבר יש להניח מנה יפה להיות נפרש פנימיות הדבר להשי"ת. וזהו פיל' שבת שורש נקודת החיות שיש בכל דבר מהשי"ת וזה נק' שבת

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלד

כתבתי כבר ונתוסף בעזהש"י עמ"ש במדרש מים עמוקים עצה כו' ואיש תבונה ידלנה כו'. פיל' שבכל איש נמצא עצה איך לתקן דרכיו כי הש"י נתן בלב כל איש ישראל יראתו ויש נקודה גנוזה בכל איש

ישראל רק עמוק שצריכין לייגע למצוא זאת הנקודה. והוא ע"י ביטול אל האמת דכ' ולא יכול כו' להתאפק כו' כמ"ש כבר כי בחי' יוסף הוא נקודה הפנימיות שיש בכל דבר וע"י הביטול מתגלה בהכרח:

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלד

יעקב קרא ק"ש. דברי מהר"ל ידועים. ומה שיוסף לא קרא ק"ש אמרנו כבר כי זה בחי' יוסף שיכול להצניע עצמו שלא יהיה ניכר על פניו (את) מהותו. וזה מרויח האדם ע"י נסיון מרחוק שמחזק עצמו. עי"ז מרויח שיכול להיות טוב בדרך הסתר ג"כ כנ"ל:

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלה

ובשבת נפתח זה השער כמ"ש שער החצר הפנימית כו' ששת ימי המעשה יהיה סגור וביום השבת יפתח. וכמו שראינו קדושת שבת בין הימים. אף שהוא תוך הזמן אעפ"כ הוא מעין עוה"ב. וההפרש בין ימות החול לשבת שנפתח בו הפנימיות ואין דומה מאור פניו של אדם בשבת כבחול שבנקל להרגיש הקדושה בשבת. וכמו כן יכולין להבין כי כבוד מלכותו ית' הוא בכל מקום אף שאינו נגלה וזה האמונה של כל איש ישראל בה' אחד. פי' אחד שאין דבר רק השי"ת בעצמו הוא הכל ואף שאין יכולין להשיג את זה כראוי צריכין להאמין בזה וע"י אמונה באין אל האמת. והפירוש שעי"ז יכול כל אדם לתקן עצמו אף בעת ההסתר ע"י האמונה שהשי"ת משגיח בכל. ויאמין כי יש בו נשמת אל חי כמ"ש כל אחד מישראל נשמה שנתת בי טהורה. וע"י שמבטל עצמו לנקודה חיות מהשי"ת ורוצה להכיר את האמת. מתגלה לו כמו שמצינו ביהודה ולא יכול יוסף להתאפק כו' כמ"ש במ"א באורך שיוסף ויהודה הם כענין יום השבת עם ימי המעשה. ובכל ש"ק יורד נקודה לכל איש ישראל וצריך הוא להמשיך זאת הנקודה בכל ימי המעשה ואז זוכה בשבת הבא לקבל נקודה אחרת:

שבת יש בה סכוי גדולה לשאיפות רוחניות, ואם משיג מעלה בשבוע א', מקבל עוד מעלה בשבת הבאה.

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלה

במדרש מלכים מדיינים כו' אנו מה איכפת לנו כו'. נראה כי ע"י שביטלו כל השבטים עצמם ליהודה ע"י זה נצחו את יוסף כמו ששמעתי מפי מו"ז ז"ל כי מחלוקת יוסף ואחיו היה כי יוסף בחר לו להיות צדיק נבחר שע"י קדושתו ימשוך כל בני אדם להשי"ת. והשבטים בחרו להם להיות כל אחד כפי עבודתו. ובשמים רוצין כבחירת יוסף רק כלל ישראל חפצים בחירת השבטים כו'. ומסתמא הכל אמת כי ע"י קדושת יוסף הצדיק זכו גם השבטים כל א' על מקומו. אך גם דעת השבטים הי' להיות האחדות ביניהם כראוי ואילו היה יודע יוסף זאת שיוכל להיות האחדות כראוי ביניהם לא היה חולק עליהם ובאמת זאת האחדות היה בכח יוסף הצדיק כי הוא כלל הצריך לפרט. ולכן כשנתבטלו ליהודה זה ענין האחדות שבא מתוך הרבים. ואז ויגש אליו יהודה כמ"ש במדרש אחד באחד יגשו שהם שני מיני האחדות כמ"ש לעיל ולא יכול כו' להתאפק לכל הנצבים פי' אף שהיו הרבים. כשראה שיש האחדות ביניהם הודה לדבריהם כנ"ל:

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלז

בפסוק ולא יכול יוסף להתאפק כו'. דכתיב ויגש אליו יהודה פי' אליו ליוסף. גם אל עצמותו פי' לעצמו. גם פי' אליו להקב"ה. וביאור הענין כי הנה יהודה לא חידש דבר באלה הדברים וגם לא היה

לו טענה במה לבוא ליוסף. אעפ"כ לאשר בירר אמיתות הענין בא לו הישועה. כענין אמת מארץ תצמח. והאמת כי כל פרשה זו מיוסף ואחיו. הוא משל לעבודת בני"י להקב"ה. כאשר חכמים הגידו אוי לנו מיום הדין כו' ומה יוסף קטנן של שבטים כו' במדרש ובזוה"ק. ופי' הנמשל כי השי"ת מלא כל הארץ כבודו וגם במקום החושך שם נסתר כבוד מלכותו ית'. כמאמר גם חושך לא יחשיך ממך. לזאת בכל עת צרה כשאדם מבטל עצמו אל האמת ובמס"נ כמו יהודה שאמר איך אעלה אל אבי ומסר עצמו להיות עבד במצרים כדי שלא יהי' חוטא לפני אביו. ועי"ז נתגלה לו האמת וראה כי הכל טוב ולא היה לו כלל ממה לירא כי אני יוסף כו'.

שפת אמת בראשית פרשת ויגש שנה תרלו

נודע דברי מהר"ל ז"ל בס' גור ארלי על מ"ש חז"ל יעקב לא נשקו שקרא את שמע. וביאר כי בעת בוא אל הצדיק איזה אהבה ושמחה מכניסו לשמים לאהבת הבורא. לכן קרא אז בכוונה קריאת שמע. ועפ"י הפשוט טעם הדבר כי ירא לנפשו שע"ז האהבה ישכח ממנו אהבת הבורא לכן הוא מתדבק מקודם בו ית' ועי"ז נשכח ממנו אהבה הגשמיות. וזה ענין מ"ש בכל לבבך בב' יצריך והיתכן לאהוב ה' ביצה"ר. רק שע"י היצה"ר מתקשר האדם באהבת הבורא בעבור יראת היצה"ר. אם אמנם כי הפי' עמוק מזה. אבל ע"י זה הדרך יוכל אחר כך להפוך גם את כל היצה"ר לעבודת הבורא כי עי"ז הדרך נמצא נולד טוב מהיצר. ועי"ז מתהפך לטוב. וכענין זה אמרו חז"ל כתיב לה' הארץ וכתוב והארץ נתן לבני אדם כאן קודם ברכה כו' וכי אחר הברכה אינו לה' ח"ו. אמנם אחר הברכה ניתן לבני אדם שיוכל להיות לה' אף כי הוא לבני אדם. שע"י הברכה מתקשר המעשה בקדושה. וזה הוא הברכה שאחר האכילה שהוא העיקר [שמפורש בתורה] כמ"ש חז"ל כשהוא שבע מברך כשהוא רעב לא כש"כ. והיינו כנ"ל שמקודם שבא ליהנות נזכר בהשי"ת כדי שלא להתפרד ממנו ע"י הנאה גשמיות. ועי"ז הזכירה מקודם. נשכח ונתמעט ממנו הגשמיות עד שמתהפך הכל לה':